

1.6. Igapäevased suhtlemissituatsioonid

1. Arutlege klassis.

1. Kujuta ette, et elad üksinda. Mis on selles head ja mis halba?



2. Loe.

1. Me oleme pidevalt seotud teiste inimestega. Sa küsid klassi-kaaslase käest kella.

Proovid isalt taskuraha juurde saada. Mängid vennaga kaarte või vaatad abi-otsivalt emale otsa.

Siis sa **suhtled** teise inimesega.

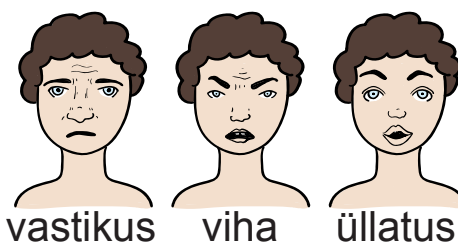
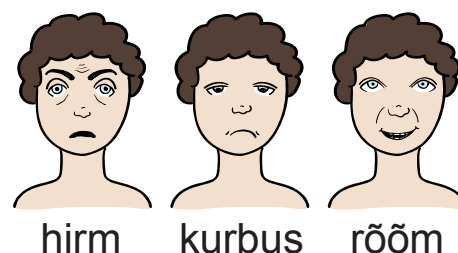
Vaata pilti nr 1.



Pilt nr 1.

2. Suhtlemine on rääkimine ja kuulamine. Tähtis on aru saada, mida keegi soovib. Mõnikord saame palju teada ka teist inimest vaadates. Selleks on vaja jälgida kaaslase näoilmeid.

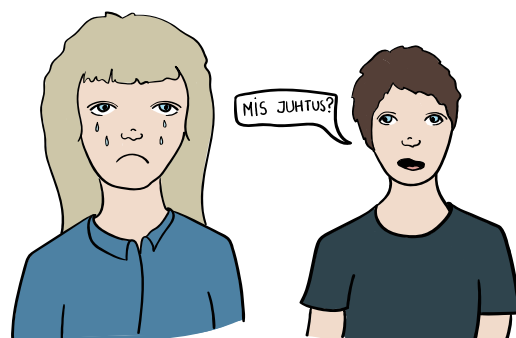
Vaata pilti nr 2.



Pilt nr 2.

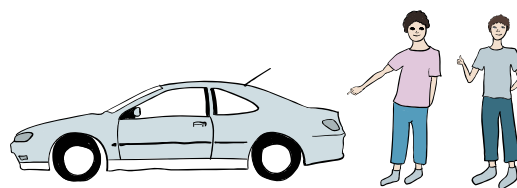
3. Suhtlemise käigus saame kaaslase kohta midagi teada. Näiteks kui keegi on kurb, siis saame tema käest küsida, mis juhtus? Nii saame teada, mis kaaslasega juhtus ja miks ta on kurb. Nüüd on võimalik teda aidata.

Vaata pilti nr 3.



Pilt nr 3.

4. Suhtlemise käigus kutsutakse midagi tegema või millelegi mõtlema. Näiteks sinu sõber huvitub autodest. Ta kutsub sind tänaval autosid vaatama (kutsub tegevusele). Sõber küsib, kumb auto sulle rohkem meeldib (kutsub autode peale mõtlema).



Pilt nr 4.

Vaata pilti nr 4.

Suunamine võib olla ka halb.

Näiteks võib sõber teha ettepaneku tunnist puududa.

5. Suheldes tehakse ka koos-tööd. Näiteks paned sõbraga puslet kokku või teed koos emaga pirukaid.

Vaata pilti nr 5.



Pilt nr 5.

3. Vasta küsimustele teksti põhjal.

Leia esimesest lõigust näide, kus kaks inimest suhtlevad.

1. Nimeta veel olukordi, kus inimesed suhtlevad (olukorrad kodus ja koolis).
2. Millised on inimeste näoilmed? Vaata ka pilti nr 2.
3. Otsi tekstist näide, kus keegi annab midagi teada.
4. Otsi tekstist näide, kus kutsutakse midagi tegema või millelegi mõtlema.
5. Otsi tekstist näide, kus tehakse koostööd.



4. Loe lauseid.

Vali sulgudest õige sõna või sõnad.

Täida lüngad.

Kui suhtled, saad sõbra kohta midagi (teada, hinnalist, odavat). Kui (õpid, suhtled, vaatad), saad kutsuda teist midagi tegema. Suheldes tehakse teise inimesega (midagi eraldi, midagi koos).

5. Ühenda joonega näoilme nimetus, joonis ja foto.

Abiks kasuta lugemisteksti pilti nr 2.

Näoilme nimetus	Joonis	Foto
hirm		
kurbus		
rõõm		
vastikus		
viha		
üllatus		

6. Ühenda joonega näoilme nimetus, näoilme joonis ja olukord, kus selline näoilme tekib.

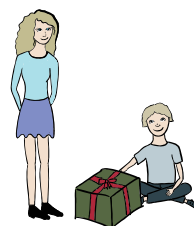
Kurbus



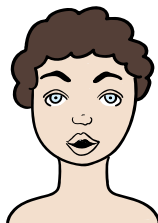
Rõõm



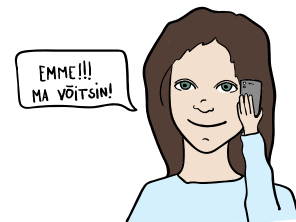
Vastikus



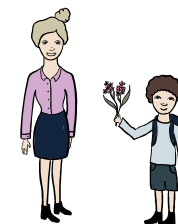
Viha



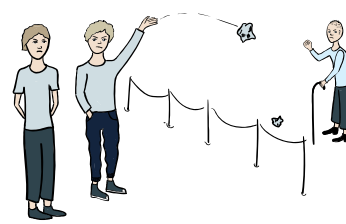
Üllatus



Rõõm



Hirm

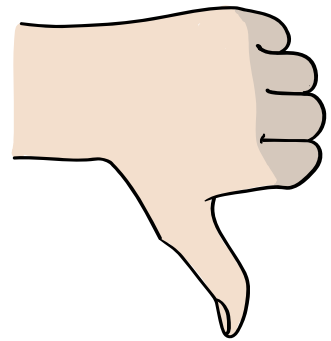


Hirm



7. Proovi peegli ees tekitada oma näole erinevaid näoilmeid.
Tee vihane, kurb, rõõmus, hirmunud, üllatunud ja vastikust
tundev nägu.
8. Väljenda etteantud tunnet näoilmega ja kaaslased püüavad
ära arvata, millise tundega on tegu.
Seejärel arutlege, millal nii võib juhtuda.
9. Ühenda joonega pilt ja tekst.
Seejärel arutlege, millal selliseid märke kasutatakse.

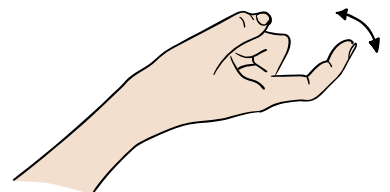
1. Tule siia!



2. Mulle ei meeldi.



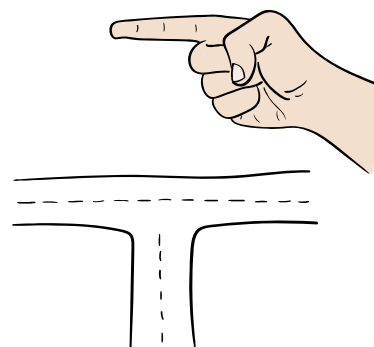
3. Mulle meeldib.



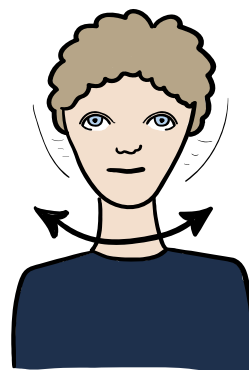
4. Ei.



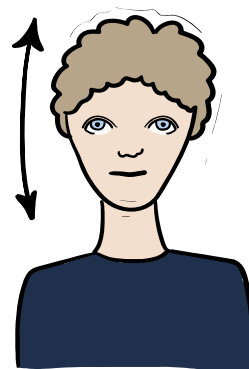
5. Jah.



6. Mine vasakule!



7. Ma ei tea.



10. Töötage paaris.

1. Teata kaaslasele, mitu õde või venda sul on.
2. Kutsu paarilist oma lemmikmängu mängima.
3. Tehke koos töötades ilus pilt.

11. Kirjuta tegevused õige pealkirja alla.

1. Teada-andmine	2. Tegevusele kutsumine

Tegevused: ütleb kella-aja, palub prügi välja viia, teatab puudumisest, julgustab jääle minema, tahab teada isa nime, selgitab ülesannet, hõikab järjekorra-numbri, käsib nõusid pesta, kutsub külla, meelitab kommi ostma

12. Loe lauseid, vali sulgudest õige sõna.

Täida lüngad.

- Triin (soovitab, kutsub): „Tule minuga täna kinno!“
- Marko (palub, küsib): „Mis kell film algab?“
- Triin (vastab, küsib): „Kell 6 õhtul.“
- Marko (kutsub, teatab): „Mul on just kell 6 trenn.“
- Triin (uurib, ütleb): „Mis kell sa vabaned?“
- Marko (lausub, uurib): „Vist poole kaheksa paiku.“
- Triin (uurib, soovitab): „Jookse siis ruttu koju, lähme kella kaheksasele seansile.“
- Marko (ähvardab, palub): „Palun luba mul vend ka kaasa võtta.“
- Triin (hõikab, soovitab): „Kohtume kinos!“

13. Esita suuliselt küsimusi.

Täpsusta aega, kohta, kaaslasi.

Abiks küsisõnad: Millal? Mis kell? Kui kaua? Kuhu? Kui kaugel? Kellega? Kes veel?

1. Mart teatab: „Lähen täna sõbraga kinno.“
2. Mari hüüab: „Jooksen ruttu vanaema juurde!“
3. Siim lausub: „Külastame poistega oma klassijuhatajat.“

14. Loe eesti keele õpiku I osast lk 31 Mardi vestlust Kerli ja Marisega.

Otsi tekstist lause, kus:

1. **Kerli küsib** Mardi õe kohta;
2. **Mart teatab**, kus tema vanemad töötavad;
3. **Maris palub** endale seeliku õmmelda.

15. Otsusta, kas tegu on teada-andmise, tegevusele kutsumise või koostööga.

Vii laused joonega õige pealkirja juurde.

1. Teada-andmine

Õpetaja: „Homme on koolis teater.“

Sõber käib peale: „Teeme ühe suitsu!“

Kaaslane: „Paneme koos pusle kokku!“

2. Tegevusele kutsumine

Õpilane: „Olen haige.“

Klassikaaslane: „Vaata seda videot, see on väga lahe!“ (2)

3. Koostööle kutsumine

Direktor: „Tassime koos laua koridori. Võta sina ühest otsast, mina võtan teisest!“

16. Lõpeta dialoog.

A: Minu lemmikvärv on sinine.

B: Minu lemmikvärv on

A: Kuna on sinu sünnipäev?

B: Minu sünnipäev on

A: Mulle meeldib uisutada.

Mida sulle?

B: Mulle

A: Minu lemmik

B: Minu

A: Kui vana?

B: Ma olen

A: Mina sünnipäev on tavaliselt hommikuks

Mida sina tavaliselt?

B: Mina



17. Loe ja jäta meelde.

- Me suhtleme teiste inimestega kogu aeg.
- Suhtlemise käigus saadakse midagi teada.
- Suhtlemise käigus kutsutakse midagi tegema või millelegi mõtlema.
- Suhtlemise käigus tehakse teise inimesega midagi koos.